

Tittel: Teaterhøyder

Ingress: Teateropplevelser å ta med seg inn i det nye året.

Elisabeth Leinslie

He's back for more, sang Black Debbath på årets Øyafestival. De norske tungrockerne refererte til Ibsen-året og den nært forestående Ibsenfestivalen. Den 10. og største Ibsenfestivalen så langt, viste at Ibsens dramatik har inspirert teaterarbeidere over hele verden. Det norske teaterpublikum er privilegerte som får servert så mye bra internasjonalt gjestespill, og i siste liten sikret teatersjef Eirik Stubø seg på toppen av det hele Calixto Bieitos "Peer Gynt". Som forventet ble denne politiske og høyenergetiske satiren et av festivalens absolutte høydepunkt.

Saftig satire. Nationalteatret og arrangørene av Ibsenfestivalen får ha meg unnskyldt, men tross en imponerende festival er mine Ibsen-favoritter i år Vegard Vinges *Et Dukkehjem* på Grusomhetens Teater og Black Debbaths Ibsen-show på Øyafestivalen. Dette har sammenheng med mitt forhold til Ibsen; jeg er ikke fan av hans tekster, men jeg er fan av hans kritiske holdning til teatret og samfunnet. De to nevnte iscenesettelsene stiller seg kritiske til teaterkonvensjoner, rocker Ibsen rundt, hyller han og harselerer med han. De frigjør seg med andre ord fra den norske psykologisk-realistiske Ibsen-tradisjonen, og drar forestillingene over i det politiske, harselerende og underholdende. Det blir ikke til tørt alvor, men saftig humoristisk satire.

Politisering. Forestillingene over er gode eksempler på utviklingen vi har sett i norsk samtidsteater i de siste årene; et ønske om å stille spørsmål ved teatret som kunstform. Hvorfor kommer folk og ser på mennesker som forestiller andre mennesker? Hva er den sosiale situasjonen i teatret? Er det nødvendig med fiksjon i teatret? Hvilke historier er det viktig at teatret forteller? Hvilken funksjon har teatret i samfunnet? I tillegg til å stille seg kritiske til teaterkonvensjoner, stiller teaterkunstnere seg også kritiske til utviklinger i samfunnet. En politisering er på fremmarsj i teaterkunsten. Den viser seg gjennom både form og innhold, og den har gitt teatret en ny vitalitet det siste året som jeg setter stor pris på.

Barn. Mange sier at det beste teaterpublikummet er barna. Men det speiler ikke hva som faktisk skjer på scenene i Oslo. Generelt sett satses det for lite på barneteater, og mye av det som vises på de store scenene holder ikke mål. Man kunne mistenke teatrene for å ha økonomiske beveggrunner fremfor kunstneriske når de produserer for barn. Kommersiell underholdning får barna masse av til daglig, gjennom diverse barneprogrammer på tv. Teateret kan og bør representere noe annet.

Budskap. Et av høydepunktene innen barneteater i Oslo var ”Peer!” i teaterteltet i Frognerparken i sommer. Mesteparten av originalhistorien var bevart i denne eventyrlige Peer Gynt-versjonen. Men språket, referansene, innholdet og formen var tilpasset dagens barn. Samtidig hadde forestillingen et dominerende budskap, sunget som allsang. Det opplever vi sjelden i voksne Peer Gynt-forestillinger. Og budskapet var eksplisitt; ”Snakk med meg. Snakk med meg når det er noe. Jeg er her for deg.” – et budskap verdt å ta med seg inn i det nye året.